

DATUM 23-1-2020

AAN de heer Strandstra en de heer Berlijn

VAN -

DOORKIESNUMMER -

ONDERWERP Beantwoording technische vragen

Geachte heren Strandstra en Berlijn,

Vrijdag 13 december 2019 ontvingen wij van u 17 vragen in relatie tot de biomassacentrale op Lage Weide (gemeente Utrecht). U gaf daarbij te kennen dat het om technische vragen gaat. De beantwoording van uw vragen heeft langer op zich laten wachten dan gebruikelijk. De complexiteit van uw vragen en de in- en externe afstemming vergden meer tijd dan gedacht. Onderstaand treft u onze antwoorden aan op de door u gestelde vragen.

1. **Op welke wijze is het stoken van biomassa in de centrale op Lage Weide CO₂-neutraal? Kan dit per type grondstof, dat in 2019 is verstoekt in de centrale, worden uiteengezet?**

Antwoord:

Bij het verbranden van de biomassa komt CO₂ vrij. Deze CO₂-uitstoot wordt gecompenseerd door een even grote CO₂-opname uit de lucht zolang gebruik gemaakt wordt van biomassa die niet leidt tot het verdwijnen van bossen. In de biomassacentrale op Lage Weide mogen alleen houtshreds en houtchips worden verstoekt. Deze zijn afkomstig van snoei- en afvalhout en als restproduct van compostering. Die grondstof moet, conform de voorwaarden van de SDE-subsidie¹, voldoen aan de doelstellingen voor duurzaam bosbeheer. Er is dan ook geen sprake van het kappen van bomen voor het verkrijgen van deze brandstof. Het stoken van deze biomassa is grotendeels CO₂ neutraal, omdat er ook fossiele energie nodig is voor bewerking en transport van de houtshreds en houtchips. In 2019 heeft de biomassacentrale op Lage Weide één grondstof verstoekt.

2. **Welke soorten emissies (denk o.a. aan CO₂, stikstof, fijnstoffen) vinden plaats door de biomassacentrale op Lage Weide en in welke hoeveelheid?**

Antwoord:

De volgende emissies door de biomassacentrale op Lage Weide zijn maximaal toegestaan:

Stof	Emissieconcentratie (mg/Nm ³) <u>maandgemiddelde</u> 6% O ₂ in afgas	Schatting in een jaar voor fase 1 en 2 (60 MW installatie)
Stikstofoxiden (NO _x)	100	77 ton
Zwavel dioxide (SO ₂)	50	38 ton

¹ SDE-subsidie staat voor 'subsidie Stimulering Duurzame Energieproductie'. Deze regeling richt zich op bedrijven en (non-profit)instellingen. Met de SDE stimuleert het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) de ontwikkeling van een duurzame energievoorziening in Nederland.

Totaal stof	4,5	3,5 ton
Koolmonoxide (CO)	100	77 ton
Ammoniak (NH ₃)	4,5	3,5 ton
Waterstoffluoride (HF)	1	770 kg
Waterstofchloride (HCl)	10	7,7 ton
Kwik	0,05 mg/Nm ³	39 kg
Dioxinen en furanen	0,05 ng/m ³	0,04 g

Dit is een overschatting van de werkelijke vracht. Voornoemde vrachten zijn gebaseerd op 8.760 draaiuren. Dat aantal draaiuren is in de praktijk niet haalbaar. Daarnaast zijn de vrachten gebaseerd op de emissiegrenswaarden, waar Eneco in de praktijk ónder zal blijven.

De vraag over CO₂ heeft geen relatie met de toetsingsgronden voor de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het oprichten en in werking hebben van een biowarmtecentrale. De uitstoot van CO₂ is om die reden indertijd door de RUD Utrecht niet berekend, noch onderzocht en wordt ook niet gecontroleerd.

Uit door Eneco verstrekte broeikasgasbalansen blijkt, dat de CO₂ uitstoot voor fase 1 (30 MW-installatie) in één jaar als volgt is (exclusief de CO₂ afkomstig uit de biomassa zelf, want die telt niet mee om eerder genoemde redenen):

- tak- en tophout (inclusief bosbouw en uitdunning): 13,6 kton CO₂;
- snoeihout en houtshreds: 1,2 kton CO₂.

Opgemerkt wordt, dat recent door een landelijk opererende belangenorganisatie een verzoek tot handhaving inzake biomassacentrales bij alle provincies is neergelegd. De provincies willen in deze zo mogelijk met één onderling afgestemde reactie komen. Voor zover nu kan worden overzien, zullen wij medio maart / begin april a.s. een beslissing nemen omtrent bedoeld handhavingsverzoek.

3. Wat is de stikstofdepositie van de biomassacentrale op Lage Weide op Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen? Hoe wordt de stikstofdepositie gecompenseerd en op welke termijn?

Antwoord:

De maximale stikstofdepositie van de biowarmtecentrale na realisatie van fase 2 op de Oostelijke Vechtplassen is 1,17 mol/ha/jaar. In de vergunning Natuurbeschermingswet 1998, d.d. 10 december 2015, nummer 8175E77D, is geen verplichting tot compensatie opgenomen.

4. Nu er emissies zijn, kan worden aangetoond dat dit CO₂-neutraal is? Kan worden aangetoond dat de emissies van 2019 zijn gecompenseerd?

Antwoord:

Zoals onder vraag 1 is aangegeven, is het verstoken van biomassa niet geheel CO₂-neutraal. De emissies van transport, bewerking van de grondstof en operatie van de centrale over 2019 worden, voor zover wij weten, niet gecompenseerd.

5. Kan uitgebreid worden uitgelegd hoe het stoken van biomassa in een centrale op Lage Weide minder CO₂ uitstoot dan het stoken van kolen of gas?

Antwoord:

De hoeveelheid CO₂ die bij het stoken van biomassa uit de schoorsteen komt, is vergelijkbaar met de hoeveelheid die vrijkomt bij het verstoken van kolen en gas. Het verschil is dat de CO₂ uit de biomassa relatief recent ook is opgenomen uit de atmosfeer en bij duurzaam bosbeheer ook weer wordt opgenomen door bomen en takken die voor de gebruikte biomassa in de plaats komen. Kortom: niet alle biomassa is bijna CO₂-neutraal, maar de op Lage Weide gebruikte biomassa wel. De houtstromen die worden ingezet betreffen zogenaamde 'houtshreds' en 'houtchips'. Houtshreds zijn qua afmeting relatief kleine houtsnippers die vrijkomen bij het verwerken van houtachtige reststromen bij groenverwerkers, bijvoorbeeld via het beheer van parken en plantsoenen. Houtchips zijn houtsnippers die vrijkomen bij duurzaam bosbeheer via bijvoorbeeld uitdunning. Beide stromen zijn kort-cyclisch. De definitie van 'kort-cyclisch' is wetenschappelijk op dit moment nog niet uitgekristalliseerd. Mede daarom zullen wij in onze uit te zetten studie met betrekking tot de duidelijkheid over de duurzaamheid van biomassa nader ingaan op het begrip 'kort-cyclisch'.

Zoals in vraag 2 al is aangegeven, komt er wel CO₂ uit fossiele bronnen vrij bij de winning van de houtachtige biomassa, het transport, de opslag, gebruik van hulpmiddelen en dergelijke. Deze hoeveelheid is echter beperkt. Ten opzichte van de inzet van fossiele energie bespaart de inzet van kort-cyclische biomassa over de hele keten ongeveer 70-90%.

- 6. Hoeveel vrachtwagens leverden in 2019 dagelijks biomassa aan de biomassacentrale in Lage Weide, uitgesplitst per maand? Wat is de verwachting van het aantal vrachtwagens per dag tot en met 2023?**

Antwoord:

Het aantal vrachtwagens wisselt per dag. Gemiddeld zijn het er circa 20 per werkdag. Dit aantal zal ongeveer verdubbelen door de ingebruikname van fase 2 van de biomassacentrale. De ingebruikname van fase 2 staat gepland voor december 2020.

- 7. Hoe vaak en hoe vinden er controles plaats op het aantal vrachtwagens en de inhoud daarvan dat dagelijks of wekelijks bij biomassacentrale Lage Weide aankomt met (rest)hout of andersoortige biomassa om te verstoken in de centrale?**

Antwoord:

Het houden van toezicht door de RUD Utrecht beperkt zich tot datgene wat er in de omgevingsvergunning is geregeld.

Duurzaamheid en herkomst vallen buiten de scope van de omgevingsvergunning.

Bij het houden van toezicht op de biomassacentrale Lage Weide door de RUD Utrecht worden ook prioriteiten gesteld. De prioriteiten liggen op dit moment bij de aspecten veiligheid en emissies. Er vinden door de RUD Utrecht geen controles plaats op het aantal vrachtwagens. De inhoud van de vrachtwagens wordt slechts gecontroleerd wanneer daar een bijzondere aanleiding toe is. Eneco zelf controleert iedere vrachtwagen om te bepalen of de brandstoffen voldoen aan de brandstofspecificaties (zie ook ons antwoord onder vraag 8).

- 8. Hoe, wanneer en door wie vindt die controle plaats op biomassa afkomstig uit het buitenland?**

Antwoord:

Zoals wij onder vraag 7 al hebben aangegeven, beperkt het houden van toezicht door de RUD Utrecht zich tot datgene wat er in de omgevingsvergunning is geregeld. Duurzaamheid en herkomst vallen buiten de scope van de omgevingsvergunning.

Controle vindt op een andere manier plaats. Eneco heeft zich namelijk verbonden aan verschillende duurzaamheidsvoorwaarden die zijn vastgelegd in de zogeheten Eneco Sustainability Charter on

biomass.² Voor Better Biomass geldt dat altijd de hele keten betrokken wordt, zodat een volledige traceerbaarheid en duurzaamheidsclaim geborgd is voor grondstoffen in elk denkbare sector/branche. Eneco is gecertificeerd voor de NTA 8080.³

De controle voor behoud van het NTA 8080 certificaat, gebeurt middels een certificatieschema conform de NCS 8080 met jaarlijkse audits door een externe partij (zoals nu QS Certification te Bennekom). In de praktijk betekent dit, dat zowel de toeleveranciers, producenten, handelaren en afnemers mee moeten werken en/of zelf Better Biomass gecertificeerd moeten zijn.

Onderdelen die tijdens de audits beoordeeld worden, zijn:

- herkomst en traceerbaarheid;
- massabalans;
- reductie van broeikasgasemissies;
- concurrentie met voedsel en/of andere lokale toepassingen;
- biodiversiteit & milieu;
- welvaart & welzijn.

9. Kunnen wij een overzicht krijgen wanneer controles hebben plaatsgevonden?

Antwoord:

Zie ons antwoord onder vraag 8.

10. Door wie vindt controles plaats?

Antwoord:

Zie ons antwoord onder vraag 8.

11. Indien er geen controles plaatsvinden, hoezo niet?

Antwoord:

Zie ons antwoord onder vraag 7.

12. Vindt er controle plaats op de herkomst van het hout dat verstoekt wordt in de biomassacentrale op Lage Weide? Zo ja, hoeveel en kunnen wij een overzicht ontvangen van de herkomst van het hout van elke pallet en alle houtladingen?

Antwoord:

Er vindt door de RUD Utrecht geen controle plaats op de herkomst van de biomassa. In de centrale mogen geen houtpellets verbrand worden (de vergunning voorziet niet in deze mogelijkheid). Houtpellets zijn van zaagsel en afvalhout geproduceerde korrels, die worden gebruikt voor bijstook in kolencentrales. Niet te verwarren met houten pallets die gebruikt worden voor goederenvervoer. Het is niet toegestaan om in de biomassacentrale houtpellets, pallets of houtladingen te verbranden. Zie ook ons antwoord onder vraag 8.

² Better Biomass is een internationaal certificatiesysteem voor vaste, vloeibare en gasvormige biomassa. Het Better Biomass-certificaat wordt gebruikt om de duurzaamheid van biomassa voor energie, brandstoffen en bio-based producten aan te tonen. De onderliggende duurzaamheidscriteria zijn opgezet door een breed samengestelde werkgroep met vertegenwoordigers van marktpartijen, overheid en maatschappelijke organisaties, en gepubliceerd in de norm NTA 8080.

³ Voor certificatie van duurzaam geproduceerde biomassa geldt op dit moment de NTA 8080-1 (tweede uitgave, 2015). Voor traceerbaarheid en herkomst van biomassa is de geldende norm NTA 8080-2 (tweede uitgave, 2015). Regels voor certificatie zijn vastgelegd in het certificatieschema NCS 8080, aangevuld met het interpretatie document. De NCS 8080 beschrijft het certificatieschema behorend bij NTA 8080-1 en NTA 8080-2.

- 13. Zijn er in 2019 houtresten of pallets afkomstig uit het buitenland verbrand in de biomassacentrale op Lage Weide? Zo ja, hoeveel en kunnen wij een overzicht ontvangen van de herkomst van het hout van elke pallet en alle houtladingen?**

Antwoord:

Zie ons antwoord onder vraag 12.

- 14. Hoeveel kilo biomassa, dat gebruikt is in de centrale op Lage Weide in 2019, komt uit het buitenland en hoeveel biomassa in totaal?**

Antwoord:

Zie ons antwoord onder vraag 12.

- 15. Is er een maximum aan de hoeveelheid biomassa die uit het buitenland mag komen?**

Antwoord:

Er is geen maximum aan de hoeveelheid biomassa die uit het buitenland mag komen. In de biomassacentrale mag maximaal 225.000 ton biomassa per jaar geaccepteerd worden.

- 16. Mag er ook biomassa afkomstig van dieren in de biomassacentrale bij Lage Weide worden verstoekt (o.a. mest, lichamen en dode dieren)? Zo ja, voor wat betreft 2019: om hoeveel kilo mest gaat het en om hoeveel dode dieren gaat het (uitgesplitst per diersoort)? Indien niet bekend: waarom niet?**

Antwoord:

Er mag geen biomassa afkomstig van dieren in de biomassacentrale bij Lage Weide worden verstoekt.

- 17. Kan, ook met het oog op de groei van biomassacentrales in Nederland tot meer dan 600 in de komende jaren, uitgebreid worden uitgelegd dat (en welke) lokale biomassa beschikbaar blijft tot 2030 en hoe de centrale op Lage Weide dan aan de warmtevraag wil voldoen?**

Antwoord:

Veel biomassacentrales en ook kolencentrales verstoken houtpellets. Deze pellets zijn in Nederland zeer beperkt voorradig. De biomassacentrale op Lage Weide is één van de centrales die houtshreds en houtchips kan verbranden. Deze brandstof is is nog wel regionaal beschikbaar. Eneco heeft ons uit eigen beweging medegedeeld dat zij langjarige contracten hebben afgesloten om de constante toevoer van biomassa te garanderen gedurende de bedrijfsperiode. Voordat de biomassacentrale op Lage Weide draaide, werden deze biomassastromen grotendeels geëxporteerd naar het buitenland.

De hoeveelheid houtshreds en houtchips die de biomassacentrale jaarlijks verstoekt, is ongeveer gelijk aan de hoeveelheid die beschikbaar is binnen de provincie Utrecht. Bij een groei van biomassagestookte centrales moet rekening gehouden worden met import van biomassa uit het buitenland.